

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Habilidades atléticas e a súa didáctica		Código	620G01006
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Educación Física e Deportiva			
Coordinación	Hornillos Baz, Isidoro	Correo electrónico	isidoro.baz@udc.es	
Profesorado	Colomer Poveda, David Hornillos Baz, Isidoro	Correo electrónico	d.colomerp@udc.es isidoro.baz@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A materia "Habilidades atléticas e a súa didáctica" esta incluída no módulo Fundamentos dos Deportes no plano de estudos de graduado en Ciencias da Actividade Física e do Deporte. Partindo da natureza do devandito módulo pódese definir dun xeito máis específico como o "coñecemento das habilidades motrices atléticas básicas como conductas pisomotrices e os seus contidos como recursos didácticos en Educación Física e iniciación. Fundamentos técnico, tácticos e didácticos";.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A5	Fomentar a convivencia, estimulando e poñendo en valor a capacidade de constancia, esforzo e disciplina dos participantes nas actividades de educación física e deportiva.
A25	Identificar e comprender os requisitos psicomotores e sociomotores das habilidades deportivas, executando basicamente as habilidades motrices específicas dun conxunto de deportes, considerando as diferenzas por xénero.
A26	Identificar e aplicar as peculiaridades didácticas de cada especialidade deportiva na intención pedagóxica dos diferentes ámbitos de intervención.
B1	Coñecer e posuír a metodoloxía e estratexia necesaria para a aprendizaxe nas ciencias da actividade física e do deporte.
B2	Resolver problemas de forma eficaz e eficiente no ámbito das ciencias da actividade física e do deporte.
B4	Trabajar de forma colaboradora, desenvolvendo habilidades, de liderado, relación interpersoal e traballo en equipo.
B10	Saber aplicar as tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B11	Desenvolver competencias para a adaptación a novas situacións e resolución de problemas, e para a aprendizaxe autónoma.
B15	Comprender e saber utilizar as importantes posibilidades que a educación física e o deporte teñen para xerar hábitos sociais e valores democráticos (coeducación de xéneros, respecto á diversidade social e cultural, cooperación, competición respectuosa, compromiso co contorno?).
B16	Dominar habilidades de comunicación verbal e non verbal necesarias no contexto da actividade física e o deporte.
B19	Exercer a profesión con responsabilidade, respecto e compromiso.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe		Competencias do título		
Identificar, e comprender os requisitos psico e sociomotores das habilidades atléticas	A5	B1	C1	
	A25	B4	C7	
	A26	B10	C8	
		B11		
B16				
	B19			
Conocer os elementos técnico-tácticos que estruturan as habilidades atléticas e executalas basicamente.	A25	B1	C1	
	A26	B2	C4	
		B4	C6	
		B15		
		B16		

Contidos

Temas	Subtemas
- BLOQUE TEMATICO 1º: ASPECTOS XERAIS	Introducción ao estudo do atletismo Os marcos sociais da práctica atlética Introducción á didáctica do atletismo Introducción á iniciación atlética
- BLOQUE TEMATICO 2º: AS CARREIRAS	Introducción aos desplazamentos atléticos As carreiras de velocidade As carreiras de relevos As carreiras de vallas As carreiras de resistencia e obstáculos A Marcha atlética
- BLOQUE TEMATICO 3º: OS SALTOS	Introducción aos saltos O salto de lonxitude O triple salto O salto de altura
- BLOQUE TEMATICO 4º: OS LANZAMENTOS	O salto con pértiga Introducción aos lanzamentos O lanzamento de peso O lanzamento de xabalina O lanzamento de disco O lanzamento de martelo

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais

Actividades iniciais	A25 A26	1	1	2
Eventos científicos e/ou divulgativos	B1	1	6	7
Análise de fontes documentais	B10 C8	1	16	17
Práctica de actividade física	A25 B11 C4	28	28	56
Sesión maxistral	A25 B2 B15	8	16	24
Traballos tutelados	A5 A25 A26 B1 B4	1	16	17
Discusión dirixida	B16 C1 C6 C7	3	3	6
Proba mixta	B19	1	14	15
Atención personalizada		6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Presentación da asignatura, contextualización e nivel de importancia nos diferentes ámbitos profesionais
Eventos científicos e/ou divulgativos	Asistencia e participación e eventos académicos ou deportivos relacionados co atletismo
Análise de fontes documentais	Revisión da bibliografía específica relacionada cos contidos da asignatura
Práctica de actividade física	Práctica dirixida para o aprendizaxe das habilidades atléticas
Sesión maxistral	Explicación teórica con apoio audiovisual dos fundamentos atléticos básicos
Traballos tutelados	Elaboración dun traballo relacionado coas habilidades atléticas, portfolio, ... baixo a dirección e tutela do profesor
Discusión dirixida	Debate sobre calquera tema dos contidos, moderado polo profesor
Proba mixta	Proba de avaliación obxectiva sobre o temario, de resposta breve, longa, multiple ou de execución práctica físico deportiva

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba mixta Traballos tutelados Análise de fontes documentais	O profesor responderá as dúbidas que poida ter o/a alumno/a sobre as fontes documentais a consultar, facendo un seguimento do proceso O profesor estará á disposición do alumnado para orientalo na elaboración do seu traballo, facendo un seguimento constante da evolución do mesmo, garantindo os obxectivos do mesmo O/A alumno/a poderá consultar tódalas dúbidas e inqedanzas en relación cos contidos da materia, antes e despois da realización da proba, podendo facelo de xeito presencial ou a través do correo electrónico ou da plataforma MOODLE. MATRICULA PARCIAL: Excepcionalmente se personalizaran caso a caso as Medidas de Atención. Metodoloxía específica personalizada o traballo dinámico según casos de matrícula parcial.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba mixta	B19	A proba mixta consistirá en dúas partes: un examen teórico e outro práctico. O primeiro, examen final, como método de valoración da adquisición de competencias de tipo conceptual (saber). Supondrá o 30% de calificación final. Por outro lado, valorarase o nivel de competencia motriz nas disciplinas atléticas indicadas polo profesor, a través de avaliacións prácticas (20%), sendo necesario obter un aprobado nas dúas partes.	50

Traballos tutelados	A5 A25 A26 B1 B4	Valorarase tanto o proceso como o produto final do traballo realizado polo/a alumno/a (portafolios), conforme aos requerimentos indicados polo profesor. Para superar a materia, aparte das outras partes de avaliación, será necesario aprobar tamén o traballo tutelado (mínimo de 1,25 puntos sobre 2,5 puntos). En caso de non aprobar o portafolios, non se faría media co resto de partes da avaliación, tendo a materia suspensa.	25
Práctica de actividade física	A25 B11 C4	Valorarase a participación e implicación do/a alumno/a en cada unha das sesións, así como a correcta realización das diferentes técnicas atléticas. Para superar esta metodoloxía é necesario que o/a alumno/a asista, como mínimo, ao 70 % das sesións. Esta participación valorarase do seguinte xeito: a participación activa do/a alumno/a en cada práctica conlevará 1 punto, o feito de non realizala baixará a puntuación ata 0,5 puntos, sempre que se encuentre presente. En total, será necesario acadar un mínimo do 70% da puntuación máxima (100%). No caso de que non acade este mínimo o/a alumno/a non poderá optar á avaliación final. Na segunda oportunidade o/a alumno/a deberá superar o examen teórico cunha nota mínima de 7 puntos para aprobar a materia. O alumnado que non cumpra este porcentaxe obrigatorio de asistencia ás clases teórico-prácticas didácticas non aprobará a materia e deberá presentarse ás clases do curso seguinte. Considerando a modalidade presencial da asignatura, e que as actividades presenciais son imprescindibles na práctica da actividade física e no deporte, non se establece outra alternativa á presencialidade mínima obrigatoria. En consecuencia, será necesario acadar un mínimo de 1,75 puntos nesta parte (70% de 2,5 puntos) para superar a materia.	25

Observacións avaliación

Para superar materia, tanto 1ª e 2ª oportunidade garantindo a adquisición das competencias da mesma, o alumno deberá obter o aprobado en cada unha das metodoloxías propostas, agás para aqueles que non asistiran ao 70% das clases prácticas, en cuxo caso para aprobar o examen teórico será necesario alcanzar 7 puntos mínimo sobre 10.

Non se manteñen calificacións de partes aprobadas dun curso a outro nin para 2ª oportunidade nin futuras convocatorias.

A asistencia/participación é obrigatoria a o 70% das clases presenciais que son necesarias para superar a asignatura na 1ª oportunidade de cada convocatoria. Non sendo necesario para a 2ª oportunidade de cada convocatoria.

O criterio establecido polo profesor para a obrigatoriedade das prácticas para alumnos lesionados, alto rendemento, e alumnado con discapacidade, dependerá do momento do curso e tipo de lesión. O profesor poderá establecer actividades alternativas segundo os diferentes supostos, asegurando sempre un mínimo de competencia e vivencia motriz.

MATRICULA PARCIAL: Mesmos criterios de avaliación que para o resto de estudantes na segunda oportunidade,

Metodoloxía específica personalizada o traballo dinámico según os casos de matrícula parcial.

Os exames estarán no idioma de impartición da asignatura, os alumnos podrán responder no idioma da su elección.

Si se desea en outro idioma se solicitará unha semana antes da fecha de realización.

- - "A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación implicará directamente a cualificación de suspenso '0' na materia na convocatoria correspondente, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación de cara a convocatoria extraordinaria".

Fontes de información

Bibliografía básica	- Bravo, J., Pascua, M., Gil, F., Ballesteros, J.M., Campra, E. (1992). Atletismo I. Carreras y marcha. Madrid. COE - Bravo, J., López, F.; Hans, R.; Seirul?lo, F. (1992) (1992). Atletismo II. Saltos. Madrid. COE - Bravo, J., Martínez, J.L.; Durán, J.; Campos J, (1993). Atletismo III. Lanzamientos. Madrid. COE - Campos, J.; Gallach, J.E. (2004). Las técnicas de atletismo. Manual práctico de enseñanza.. Barcelona. Paidotrobo - Goriot, G. (1987). Technique e pedagogie de les sauts.. Paris. Vigot - Hornillos, I.; Tuimil, J.L. (1995). Habilidades atléticas. Santiago. LEA - Hornillos, I. (2000). Atletismo. Barcelona. Inde - Hornillos, I. (2005). Bases y fundamentos del atletismo. A Coruña. INEFG - Hornillos, I.; Tuimil, J.L. (1995). Las fases de la formación atética I. Revista Galicia Atlética. A Coruña. Federación Gallega de atletismo - Hornillos, I.; Tuimil, J.L. (1995). Las fases de la formación atletica II. Revista galicia atlética, nº 2. A Coruña. Federación gallega de atletismo - Hubiche, J.L. y Pradet, M. (1999). Comprender el atletismo. Su práctica y su enseñanza. Barcelona. Inde - Piasenta, J. (2001). Aprender a observar. Barcelona. Inde - Kramer, K. (1993). Atletismo-Lanzamientos. Barcelona. Paidotribo - Seners, P. (2001). Didáctica del atletismo. Barcelona. Inde http://www.atletismogalego.org/http://www.rfea.es/http://www.iaaf.org/http://www.atletismogalego.org/http://www.rfea.es/http://www.iaaf.org
Bibliografía complementaria	- Dison, G. (1980). Mecánica del atletismo. Buenos Aires-Staiúm - Durántez, C. (1977). Las olimpiadas griegas. Madrid. COE - Le Boulch (1991). El deporte educativo. Barcelona. Paidós - Le Boulch (1991). La educación psicomotriz en la escuela primaria. Barcelona. Paidós - Mosston, M. (1982). La enseñanza de la educación física. Barcelona. Paidós - Pascual, J. (1995). Reglamento oficial comentado de atletismo. Barcelona. Flash Books VV. AA., Atletismo iniciación II. Cuaderno de atletismo nº 34, Madrid, R.F.E.A., 1994. VV. AA., Atletismo iniciación III. Cuaderno de atletismo nº 39, Madrid, R.F.E.A., 1997. VV. AA., Atletismo iniciación IV. Cuaderno de atletismo nº 46, Madrid, R.F.E.A., 2000

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Iniciación en deportes I (Atletismo I) (optativa) /620G01310

Iniciación en deportes V (Atletismo II) (optativa)/620G01413

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Pedagogía da actividade física e do deporte/620G01001

Anatomía e cinesiología do movemento humano/620G01002

Teoría e historia da actividade física e do deporte/620G01003

Bases da educación física e deportiva/620G01004

Habilidades ximnásticas e a súa didáctica/620G01009

Materias que continúan o temario

Observacións

Recoméndase levar o traballo ao día, non deixando ningún concepto, nin obxectivo básico de cada sesión sen comprender, contando coa atención personalizada do profesor. ?Coa finalidade de mellorar o sistema de garantía interna de calidade do noso centro, sería convinte que o alumnado atendese á solicitude realizada pola UDC, con periodicidade cuatrimestral, respecto a participar no proceso de avaliación das materias cursadas e cuxa chamada realiza baixo o nome de ?AVALÍA? consistindo en responder as enquisas que avalían a docencia do profesorado en cada materia?.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías